

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

SBO De Wissel

Plaats : Oosterhout Nb
BRIN nummer : 12XR|C1
Onderzoeksnummer : 288618
Datum onderzoek : 24 mei 2016
Datum vaststelling : 19 juli 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	18

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

SBO De Wissel heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school realiseert leerresultaten voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde, die overeen lijken te komen met wat gemiddeld genomen verwacht kan worden van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie qua (cognitieve) capaciteiten.
- De leraren hebben goed zicht op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Op basis hiervan worden groepsplannen opgesteld, die de basis vormen voor het onderwijs in de groep.
- De leraren geven les volgens een consistent didactisch concept. De uitdaging ligt nu in het meer activerend lesgeven op basis van de leerdoelen, om de betrokkenheid en eigenaarschap van én de interactie tussen de leerlingen te versterken.
- De school kent een veilig en ambitieus schoolklimaat, waarin hoge verwachtingen de norm zijn. De implementatie van het werken in units en de invoering van een methodiek voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, gekoppeld aan een beloningssysteem, dragen in hoge mate bij aan dit klimaat.
- De school beschikt over een professionele kwaliteitscultuur, waarin de leraren in hoge mate bijdragen aan de kwaliteitsverbetering.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten					•

Onderwijsresultaten

De Inspectie van het Onderwijs is op dit moment nog niet in staat om op basis van de uitstroomgegevens of eindresultaten te beoordelen of de leeropbrengsten op schoolniveau overeenstemmen met de mogelijkheden van de leerlingenpopulatie. Zij geeft dan ook nu nog geen oordeel over de resultaten van de school. Wel heeft zij op basis van de eindresultaten van de schoolverlaters zich een beeld gevormd van deze opbrengsten.

De eindopbrengsten lijken voor de afgelopen drie schooljaren van voldoende niveau. Voor begrijpend lezen en rekenen-wiskunde lijken de resultaten overeen te komen met wat gemiddeld genomen verwacht kan worden van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie qua (cognitieve) capaciteiten.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning				•

Onderwijsproces

SBO De Wissel biedt haar leerlingen een breed aanbod, waarin de leraren veel tijd investeren in de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Een mogelijk aandachtspunt voor de school is een verdere verrijking van het aanbod door de invoering van de 21ste eeuwse vaardigheden, passend bij de mogelijkheden van de sbo-leerling. Ook de afstemming van het taalaanbod van de sbo+ leerling op het niveau van de leerlingen en het aanbod voor leerlingen die op één of meerdere vakgebieden meer uitdaging nodig hebben, vormen ontwikkelingskansen voor het aanbod van de school.

De wijze waarop de school de ontwikkeling van leerlingen binnen de kernvakken volgt, analyseert en in kaart brengt, leidt ertoe dat de school goed zicht heeft in de mate waarin leerlingen profiteren van het onderwijs. Zo nodig wordt aanvullend onderzoek gedaan op individueel niveau. Bij stagnatie van de ontwikkeling van de leerling plagen de leraren interventies om deze weer op gang te brengen. Een aandachtspunt hierbij is om na te gaan hoe de verantwoording voor de gekozen interventies op basis van de gemaakte analyses en diagnoses meer zichtbaar gemaakt kunnen worden in de groepsplannen of groeidocumenten.

In het didactisch handelen van de leraren staat het effectieve instructiemodel centraal. De leraren passen dit model goed toe. Een mogelijkheid om de kwaliteit van lesgeven nog op een hoger plan te krijgen, is om meer diepgang in de instructie te brengen. Dit kan bijvoorbeeld door de interactie tussen leerlingen te stimuleren, door vormen van samenwerkend leren te hanteren en door de leerlingen meer van feedback te voorzien en zo reflectie en eigen verantwoordelijkheid te bevorderen. Hierin heeft de school al wel enige stappen gezet. Het circuitmodel dat in groep 3 wordt gebruikt, is een voorbeeld van hoe leerlingen eigen keuzes kunnen maken in de verwerking van de leerstof. Ook een nadere reflectie op de klassenorganisatie voor het technisch leesonderwijs, om de effectiviteit van deze lessen te verhogen, vraagt nog aandacht.

De school beschikt voor alle leerlingen over een gedegen ontwikkelingsperspectief of een groeidocument, waarin is aangegeven wat het uitstroomperspectief is en wat de belemmerende en bevorderende factoren voor de leerling zijn. Op basis van de leerlijnen, gekoppeld aan het uitstroomperspectief, plannen de leraren in het groepsplan het onderwijsaanbod en de didactische aanpak voor de leerlingen. Elk half jaar evalueren de leraren en de intern begeleiders deze plannen en vindt aanpassing plaats.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

De leerlingen, de ouders en het team van SBO De Wissel geven aan zeer tevreden te zijn over de sfeer binnen de school. Leerlingen voelen zich thuis, veilig en gehoord. De school weet een sfeer te creëren waarin leerlingen plezier hebben in het leren en de leraren laten zien dat zij hoge verwachtingen hebben van de leerlingen. Ouders zijn zeer tevreden over de intensieve contacten met de leraren, daar waar het gaat om de ontwikkeling van hun kind. Ze waarderen de hoge ambities van de school.

Zowel ouders als leerlingen geven aan dat er bijna niet gepest wordt. Als er onverhoopt toch incidenten zijn, handelen de leraren snel en adequaat, waardoor het snel opgelost is. Ook besteedt de school veel aandacht aan het aanleren van respectvol gedrag, waarvoor de school sinds twee jaren een methode hanteert (SWPBS).

De school heeft een helder veiligheidsbeleid. Dit vertaalt zich in concrete procedures en protocollen voor het voorkomen en afhandelen van incidenten en voorziet in gedragsregels. De school meet daarnaast de veiligheidsbeleving van leerlingen, ouders en leraren regelmatig.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Kwaliteitszorg en ambitie

Het evalueren, verbeteren en borgen van de kwaliteit van het onderwijs vindt voldoende cyclisch plaats. Het strategisch beleidsplan op bestuursniveau zet de koers uit. Het schoolplan en de jaarplannen van de school vertalen dit voor SBO De Wissel. Middels vragenlijsten aan ouders, leerlingen en teamleden evalueert de school haar kwaliteit en rapporteert hierover aan het bestuur. De evaluatie kan aan kracht winnen als de school ook externen zou betrekken bij de evaluatie van het gehele onderwijsproces. Doordat de school zich hiermee een objectieve spiegel voorhoudt, kunnen blinde vlekken voorkomen worden.

Inmiddels is het bestuur gestart met de inrichting van collegiale visitaties op haar scholen. SBO De Wissel is nog niet voor deze visitatie in aanmerking gekomen, maar zit wel in de planning voor komend schooljaar.

SBO De Wissel kent een sterke kwaliteitscultuur. Vanuit alle geledingen binnen de school wordt dit beeld bevestigd. De school is zelfkritisch en voortdurend op zoek naar mogelijkheden om zich te verbeteren. Via diverse netwerken en (individuele) scholingen houdt de school zicht op nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs. Zo volgt een deel van het team momenteel een scholing voor rekenen en wiskunde (Parwoo), waarin met name het handelend bezig zijn tijdens de rekenlessen een speerpunt vormt. De leraren zijn op hun beurt weer enthousiast om hun expertise schoolbreed in te kunnen zetten. Zij ervaren veel ruimte om invloed op het schoolbeleid uit te kunnen oefenen.

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over haar ambities en resultaten. Steeds meer betreft zij hierbij ook de ouders van de school, onder meer door met hen de ontwikkelingsperspectief van hun kind aan de hand van een visueel formulier (Opp-trap) te bespreken. Verder voert de school in diverse gremia de dialoog over het vergroten van de expertise in de regio. Zo zit de directeur het IB-netwerk voor en zijn vijf leraren als collegiale consulent actief in de zorgoverleggen van de basisscholen uit het eigen samenwerkingsverband. Ook is een samenwerking met de scholen voor speciaal basisonderwijs uit het eigen samenwerkingsverband tot stand gekomen, waarin beoogd wordt om de expertise van het speciaal (basis) onderwijs te borgen en samen verder te ontwikkelen. Aandachtspunt voor de school vormt nog de website. Deze is minder informatief voor ouders en andere belangstellenden. De school heeft dit zelf ook gesignaleerd en oriënteert zich op welke wijze zij dit wil verbeteren.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op SBO De Wissel.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

De afgelopen 2 jaar is veel geïnvesteerd in het kantelen van de organisatie. Komende vanuit het werken met niveaugroepen, wordt nu gewerkt in units. Dit betekent dat 2, soms 3 groepen, het onderwijs verzorgen aan 30 soms 45 leerlingen. Dit proces zal in de komende jaren verder worden geoptimaliseerd, waarbij ingezet wordt op de verdere professionalisering van de leerkrachten passend bij de populatie van onze school.

Op sociaal-emotioneel gebied is een grote vooruitgang geboekt door het werken met SWPBS (schoolwide positive behaviour support). We gaan komend jaar het 3^e jaar van dit traject in en weten dat we nog verder hierop moeten door ontwikkelen.

Het is erg prettig dat de inspecteurs dit terug hebben gezien in de klassen, maar ook in de hele school. Het is voor ons een bevestiging dat wij, leerlingen-ouders-team, op de goede weg zijn. Het motiveert ons het onderwijs verder te ontwikkelen tot een hoger niveau. We willen het zodanig inrichten dat de leerlingen als zij onze school verlaten, vaardigheden hebben ontwikkeld waarmee zij zich in de toekomst staande kunnen houden. De komende jaren zullen we er aan gaan werken om de 21^e century skills meer vorm te geven in ons onderwijs en passend bij de onderwijsbehoeften van onze kinderen. In hoofdstuk 7 van ons schoolplan zijn hiertoe de grote lijnen aangegeven en dit rapport geeft ons een verdere invulling in handen om deze lijnen nog concreter te maken voor het komende schooljaar en de daarop volgende schooljaren. In ons schoolontwikkelingsplan (SOP) 2016-2017 zullen we dit verder uitwerken.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook SBO De Wissel.

Op 24 mei 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school met enkele praktijkvoorbeelden;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders en logopedisten, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De leraren verbreden of verdiepen het aanbod afhankelijk van de kenmerken van de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor alle leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het behalen van het opgestelde ontwikkelingsperspectief. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft, bespreekt deze met ouders en leerlingen en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.6: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken

ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school

open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.